

Modernitatea este prin definitie revolutionara asa ca nu face rabat la elogii cand vine vorba de rasturnari de regim. Pe langa apetenta romantica pentru eroi inzestrati cu atribute fantastice (vezi, de pilda, cultul lui Napoleon) si personificari hiperbolice ale poporului, o filozofie progresivista subintinde ideologia revolutionara. Personajele de legenda si majoritatea tacuta pentru care ele se zbat nu sunt altceva decat instantieri ale unui *Zeitgeist* mereu ascendent, mereu conflictual. Istoria merge intotdeauna inainte, calitatativ vorbind, iar revolutiile si razboaiile au in principal rolul de a dinamiza si a aduce mai rapid la indeplinire utopia progresului. Tonul milenarist este omniprezent in toate miscarile de amprenta moderne si doar lipsa de familiaritate cu jargonul eshatologic clasic poate pacali pe cineva. Insa nu altfel gandea instigatorii Revolutiei Papale sau ai celei Reformate. Un nou mileniu astepta la orizont cu promisiuni de pace si o regenerare a cerului si pamantului. In modernitate, conceptele au fost secularizate iar paradisul ceresc a fost mutat definitiv pe pamant. Oamenilor le-a fost promis raiul libertatii si egalitatii, iar rezultatele au fost pe o masura inversa, chiar si in asa numitele exemple de succes.

Revolutia America ramane pilda liberala, prin excelenta. Inca din epoca, lumea buna se intrecea in laude extravagante iar succesul intreprinderii a confirmat pariurile optimistilor, cu tot chiliasmul inherent. "Fericirea va veni pe pamant cel mai probabil prin revolutia declansata de independenta anglo-americanilor", profetea un comentator francez. Hagiografiile asteptau doar numele eroilor, contextul narrativ era pregatit, asa ca victoria revolutionarilor a consfintit o evidenta consemnata de scribii Whig si a inaugurat traditia Parintilor Fondatori. Lumea se misca ineluctabil spre progresul libertatii, egalitatii si fraternitatii. Sau doar spre progres...

In pofida tonului triumfalistic, Revolutia Americana nu s-a putut descurca de umbrele ei semnificative. Inceputa ca un protest impotriva taxarii de la centru, revolta parea ca detinea toate argumentele unei miscari liberale, de la configuratia ideologica a liderilor pana la lista de revendicari. Insa, potrivit lui Alvin Rabushka, profesor la Standford University, la momentul revolutiei situatia coloniilor nord-americane nu avea rival in lume din punct de vedere al libertatii

Fructele revolutiei

Scris de Ninel Ganea

Vineri, 17 Octombrie 2014 07:53

individuale. Impozitele in Marea Britanie erau de 10 ori mai mari decat pe taramul celor liberi si curajosi, iar cei doua milioane de colonisti albi plateau cam un procent din totalul taxelor prelevate de metropola. S-ar putea contraargumenta totusi ca revolutia avea un program mai amplu, insa de la bun inceput ea a fost conceputa in principal ca o lupta impotriva impozitelor. "No taxation without representation". Asta daca lasam deoparte inclinatiile eschatologice evidente.

In acelasi timp, revolutia nu a cunoscut nici pe departe o unanimite covarsitoare, ba chiar dimpotriva. Cam unul din cinci americani a fost oarecum activ de partea miscarii, in timp ce un numar aproximativ de colonisti, daca nu mai mare, la care se adaugau sclavii, sustinea in conflict monarhia britanica, ceea ce arunca o lumina nefavorabila asupra Declaratiei de Independenta. Cert este ca loialistii s-au trezit peste noapte in postura de paria ai noii natiuni. Confiscarea proprietatilor a devenit o regula, in zonele de frontieră linsajul tinea loc de tribunal, iar un Comitet de Siguranta Publica (preluat ulterior de iacobinii francezi si communistii rusi), insarcinat cu sentinte rapide si drastice impotriva tradatorilor Revolutiei, a fost inuagurat in orasele din New England. Sustinatorii pasivi ai metropolei au fost "eliberati" de drepturile lor civile.

Revenind la problema taxarii, revolutionarii americanii nu au pierdut timpul si au inceput sa stoarca bani de la supusi. Potrivit lui Gary North, darile au crescut cam de trei ori imediat ce englezii au disparut din peisaj si de atunci nu au mai atins niciodata acel nivel. Bineintele ca noua astazi, sufocati de biruri, diferentele ni se par oarecum frivole, dar asta ar trebui sa ne indemne, mai degraba, la reflectii despre calitatea regimurilor politice dinainte de revolutii. In fine, Parintii Fondatori au inceput sa tipareasca bani, sa creasca obligatiile fiscale, iar rezultatele au inceput imediat sa se vada. Pretul carnii de porc s-a dublat iar cel al vitei a explodat cu o majorare de 25 de ori. Per total, preturile au crescut in noiembrie 1777 cu 480% fata de nivelul premergator razboiului. Spre sfarsitul anilor '80 ai sec. XVIII in Massachusetts, taxele totale au crescut de la un shiling la 18 shillingi, iar in Virginia s-a ajuns de la cinci penny la 10 shillingi. In Pennsylvania, autoritatile au incercat sa impuna controlul preturilor pentru a starnuti inflatia.

Majorarea brutală a impozitelor nu putea trece neobservata, iar revoltele s-au inmultit. Locuitorii din mai multe regiuni si state au incercat sa obtina cat mai repede secesiunea de Congres, iar pionierii din zonele Kentucky si Tennessee au incercat sa treaca sub suveranitatea spaniola. Aproape 100.000 de loialiști au luat drumul pribegiei dupa victoria lui Washington, jumatate din ei alegand Canada.

In opinia lui Gary North, revolutiile sunt inherent antiliberale deoarece presupun centralizarea

Fructele revolutiei

Scris de Ninel Ganea

Vineri, 17 Octombrie 2014 07:53

puterii: "In order to fight centralized power militarily, you must centralize power, and this only leads to a shift of loyalty to a new group of centralists. We are slow learners". Dar pe langa aceasta nota strategica, cred ca marele pericol vine din tentatia chiliasta - gnostica de a incerca raiul pe pamant cu orice pret si orice mijloace. "Without the belief that this world, these times, these secular institutions of human society, could be regenerated – and that such regeneration would lead to the fulfillment of man's ultimate destiny – the great revolutions of Western history could not have occurred", scrie Harold Berman, avand in vedere sirul de convulsii declansat de Revolutia Papala.

Text aparut initial pe platforma www.anacronic.ro